



TACTICAL COMBAT CASUALTY CARE COURSE

МОДУЛЬ 10: РОЗПІЗНАВАННЯ ШОКУ



Committee on
Tactical Combat
Casualty Care
(CoTCCC)

TCCC РІВЕНЬ 1
Усі військовослужбовці

TCCC РІВЕНЬ 2
Боець-рятувальник

TCCC РІВЕНЬ 3
Бойовий медик

TCCC РІВЕНЬ 4
Бойовий парамедик



ДОПОМОГА ПОРАНЕНИМ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ (ТССС) НАВЧАННЯ, ЗАСНОВАНЕ НА ЕТАПНОСТІ

ПЕРШИЙ ЕТАП МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

НЕМЕДИЧНИЙ ПЕРСОНАЛ

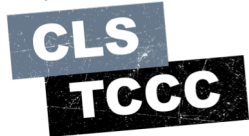


МЕДИЧНИЙ ПЕРСОНАЛ



◀ ВИ ТУТ

СТАНДАРТИЗОВАНИЙ СПІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН



ДОПОМОГА ПІД ВОГНЕМ

КІНЦЕВА НАВЧАЛЬНА ЦІЛЬ

11. Описати оцінку шоку під час надання допомоги в польових умовах згідно з Настановами TCCC

- 67. Назвати ознаки, симптоми та покрокові дії при шоку в постраждалого з травмою та загрозою для життя кровотечею.
- 68. Визначити важливість рівня свідомості та наявності пульсу на променевій артерії як індикаторів геморагічного шоку в польових умовах.

2 ПРОМІЖНІ НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ

● Теоретична навичка

● Практична навичка



ДОПОМОГА В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ MARCH PAWS

ЗАГРОЗЛИВІ ДЛЯ ЖИТТЯ

- M** MASSIVE BLEEDING Пріоритет #1
Масивна кровотеча
- A** AIRWAY
Дихальні шляхи
- R** RESPIRATION (*breathing*)
Дихання
- C** CIRCULATION
Кровообіг
- H** HYPOTHERMIA/HEAD INJURIES
Гіпотермія / травми голови

ПІСЛЯ УСУНЕННЯ ЗАГРОЗИ ДЛЯ ЖИТТЯ

- P** PAIN
Знеболення
- A** ANTIBIOTICS
Антибіотики
- W** WOUNDS
Рани
- S** SPLINTING
Шини



РОЗПІЗНАВАННЯ ШОКУ



Переклад tccc.org.ua

КРОВООБІГ/ШОК

ШОК

Шок - це недостатній приплив крові до тканин організму. Недостатній об'єм крові всередині системи кровообігу призводить до недостатньої доставки кисню до клітин організму

Недостатня доставка кисню веде до порушення та, згодом, припинення функціонування клітин, що призводить до порушення та, згодом, припинення функціонування тканин та органів, і, врешті-решт, порушується та припиняється функціонування всього організму, і настає **СМЕРТЬ**

ВАЖЛИВО

Якщо швидко не розпізнати цей стан та не надати допомогу, шок призведе до смерті пораненого



КРОВООБІГ/ШОК

ШОК

Виникає через зменшення об'єму крові, що циркулює в кровоносній системі пораненого

Шок зумовлюють багато причин - низький об'єм крові, або гіповолемія (дегідратація або крововтрата), низький кров'яний тиск (масивна інфекція), порушення роботи серця або неврологічні пошкодження

Зазвичай розвивається при значній крововтраті, але може бути спричинений і сильними опіками (опіки другого та третього ступеня 20% і більше відсотків поверхні тіла)

На полі бою, зазвичай, виникає від серйозної крововтрати (це називають геморагічним шоком)



Геморагічний шок може призвести до **смерті** пораненого

MARCH

КРОВООБІГ/ШОК

ОСНОВНІ ІНДИКАТОРИ ШОКУ



ОЗНАКИ ТА СИМПТОМИ ШОКУ:

Змінений психічний стан

Прискорене дихання

Спітніла, липка, холодна шкіра

Бліда/сіра шкіра

Слабкий або відсутній пульс на променевій артерії

Нудота

Сильна спрага

Велика крововтрата



MARCH

КРОВООБІГ/ШОК

ОСНОВНІ ІНДИКАТОРИ ШОКУ

ВАЖЛИВИЙ
Індикатор:

■ Змінений психічний стан

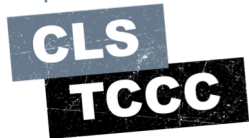
ВАЖЛИВИЙ
Індикатор:

■ Слабкий або відсутній
пульс на променевій артерії

Якщо присутні **ОБИДВА** індикатори, це означає, що поранений втратив **БАГАТО** крові

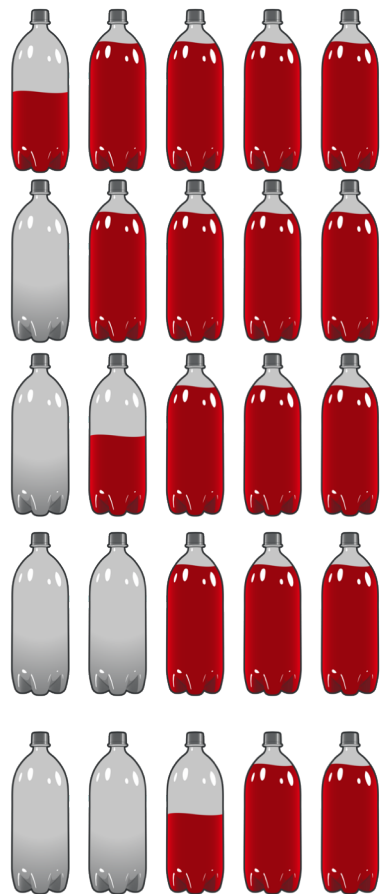
Як уже було наголошено, стан шоку швидко призведе до **смерті** пораненого, якщо його вчасно не розпізнати та не надати допомогу





КРОВООБІГ/ШОК

ОСНОВНІ ІНДИКАТОРИ ШОКУ



Об'єм крові	Втрата крові	Ознаки/симптоми	Вплив/Наслідки
4 літрові пляшки повні, 1 пляшка на ½ порожня	500мл	Можливе пришвидшення пульсу	Зазвичай не впливає на стан пораненого
4 літрові пляшки повні, 1 пляшка порожня	1,000мл	Пульс на променевій артерії >100 Дихання в нормі	Скоріше за все, поранений не загине від такої крововтрати
3½ пляшки повні, 1½ порожня	1,500мл	Зміна психічного стану Слабкий пульс на променевій артерії>100 Прискорення дихання	Так само, навряд чи загине від такої крововтрати
3 пляшки повні, 2 порожні	2,000мл	Порушення свідомості, сонливість Ниткоподібний пульс >120 Швидке дихання>35	Є висока ймовірність, що поранений помре, якщо не надати допомогу
2½ пляшки повні, 2½ пляшки порожні	2,500мл	Без свідомості Відсутній пульс на променевій артерії; пульс є на сонній артерії >140 Дихання >35	Без негайного втручання - смерть



КРОВООБІГ/ШОК

ПОПЕРЕДЬТЕ ШОК - ЗУПИНІТЬ КРОВОТЕЧУ

#1- Перевірте, чи всі проведені втручання для зупинки кровотеч є ефективні

Перевірте, чи всі турнікети та тиснучі пов'язки залишаються тугими

■ *Перевірте пульс на променевій артерії*



Легше запобігти виникненню шоку, зупинивши кровотечу, ніж лікувати це стан

Якщо шок вже розвинувся, у такому разі найважливішим першим кроком є зупинка кровотечі

Внутрішню кровотечу внаслідок травми грудної клітки або живота може бути важко/неможливо зупинити; у таких випадках, через деякий час може розвинути шок, тому постійно оцінюйте стан постраждалого

Медичний персонал надасть усю необхідну допомогу пораненому, проте ви зекономите їхній час, якщо зупините всі зовнішні кровотечі



НЕ ОЧІКУЙТЕ, доки з'являться ознаки шоку!

MARCH

КРОВООБІГ/ШОК

ОЦІНКА ТА СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ПОРАНЕНИМ ЩОДО ОЗНАК ГЕМОРАГІЧНОГО ШОКУ

Оцініть наявність ознак та симптомів шоку, як тільки зупините масивну кровотечу, забезпечите прохідність дихальних шляхів та оцініть/усунете порушення дихання

Найкращими індикаторами шоку в ТАКТИЧНИХ умовах є зниження стану свідомості (якщо поранений не має травми голови) та / або ненормальний, слабкий чи відсутній пульс на променевій артерії

Оцініть наявність геморагічного шоку (змінений стан свідомості за відсутності травми голови та / або слабкий або відсутній пульс на променевій артерії)

Проводьте повторну оцінку/спостерігайте за зміною рівня свідомості, перевіряючи реакцію на словесну або фізичну стимуляцію



MARCH

CLS
TCCC



КРОВООБІГ/ШОК

ПОВТОРНА ОЦІНКА

РІВЕНЬ СВІДОМОСТІ

Оцінюйте пораненого кожні 15 хв за **AVPU**

Alertness (Реагує/орієнтований) - Знає, хто і де він

Verbal (Голос) – Словесно відповідає на голосові команди

Pain (Біль) – Реагує на больові подразники

Unconscious (Без свідомості) – Не реагує ні на що

Погіршення AVPU може означати погіршення стану



Частота дихання

Стежте за диханням

Травма грудної клітки може означати напружений пневмоторакс (потрібна голкова декомпресія)

Якщо поранений втратив свідомість або частота дихання стала нижче двох вдихів за 15 секунд, введіть назофарингеальний повітровід

КРОВООБІГ/ШОК

ДОПОМОГА ПРИ ШОКУ



Якщо поранений притомний і може ковтати, давайте йому пити

Евакуюйте пораненого, якщо неможливо надати медичну допомогу на місці



Покладіть пораненого в стабільне бокове положення



Часто перевіряйте пораненого щодо появи ознак шоку

КРОВООБІГ/ШОК

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ГІПОТЕРМІЇ

ПАМ'ЯТАЙТЕ:



Зберігайте постраждалого в **теплі** та не допускайте переохолодження. Навіть у **дуже спекотному середовищі** поранений з **геморагічним шоком** (крововтратою) має **ВЕЛИЧЕЗНИЙ** ризик виникнення гіпотермії

Підстеліть дощовик-пончо або каремат **під** пораненого для **захисту** від впливу холоду та вологи від землі

Загорніть пораненого в термоковдру або інші доступні покривала, щоб зберегти його теплим та сухим



КРОВООБІГ/ШОК

ПІДСУМКИ

ВАЖЛИВИЙ

Індикатор:

Змінений психічний стан

ВАЖЛИВИЙ

Індикатор:

Слабкий або відсутній пульс на променевій артерії



- Ми дали визначення поняттю “шок”
- Ми назвали індикатори шоку
- Ми обговорили заходи запобігання шоку
- Ми обговорили допомогу при шоці
- Ми поговорили про важливість попередження гіпотермії



CLS

TCCC

ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ

- Що таке шок?
- Які найкращі індикатори шоку в ТАКТИЧНИХ умовах?
- Що найважливіше потрібно зробити для запобігання шоку?



ЗАПИТАННЯ?